

Endo-ERN

European
Reference
Network

for rare or low prevalence
complex diseases

Network
Endocrine Conditions
(Endo-ERN)

Експертен център по редки ендокринни болести
УМБАЛ "Св. Марина" ЕАД, Варна
Expert Center of Rare Endocrine Diseases
УМНАТ "Sv. Marina" - Varna

Материалите са изготвени с любезното съдействие на IPWSO (www.ipwso.org)

Орална хигиена при деца и възрастни със синдром на Прадер-Вили.

С годините е затвърдено, че пациентите със синдром на Прадер-Вили имат нарушено слюноотделяне, което води до образуване на кариеси, загуба на емайл и „износване“ на зъбите. Настоящи проучвания като „Слюноотделяне и орални нарушения при синдром на Прадер-Вили“ (Salivary Flow and Oral Abnormalities in Prader-Willy syndrome), както и „Тежко зъбно износване при синдром на Прадер-Вили – проучване тип случай-контрола“ (Severe Tooth Wear in Prader-Willi syndrome. A Case-control Study), проведено в Сийвс, Норд гардън, Еспелид и Щорхауг (2010 и 2012) от Осло, Норвегия продължават да подкрепят и валидират тези твърдения. Срещайки се с пациентите с Прадер-Вили, се изправяме пред предизвикателството какъв вид превенция да се предприеме или как да се справяме с тези проблеми, ако вече са възникнали такива.

ЕРОЗИЯ НА ЕМАЙЛА е изтъняване на предпазния слой на зъбите (емайл).

При изтъняване на емайла по повърхността на зъбите се отварят микроскопични каналчета и стават уязвими. Повечето хора с такъв проблем имат оплаквания от болка и дискомфорт. Пациентите с Прадер-Вили имат нарушен усет за болка, поради което подобни оплаквания могат и да не са налице.

Най-чести причини:

1. Нарушено слюноотделяне.
2. Храна, богата на захари и киселини;

Примери за храни и напитки с висока киселинност: безалкохолни, спортни напитки, плодови сокова, лимонада, кафе, домати, ягоди (лимонена киселина, фосфорна киселина, аскорбинова киселина са съставките, за които трябва да се следи в съдържанието).

3. „Скъргане със зъби“.
4. Заболявания като гастро-езофагеален рефлукс.
5. Лекарства – аспирин, антихистамини и някои витамини.

Превенция:

1. Пийте вода. Ограничете безалкохолните и спортните напитки, соковете и кафето. Разреждайте соковете със вода.
2. Промивайте устата с вода или мийте зъбите след пиене или ядене на храни с висока киселинност.
3. Отпивайте и преглъщайте бързо течностите, без да ги задържате в устната кухина за дълго време.
4. Не пийте и не яжте допълнителни храни и напитки след вечеря.
5. Използвайте клечки и конци за зъби.

ЕРОЗИЯ НА ЕМАЙЛА е изтъняване на предпазния слой на зъбите (емайл).

При изтъняване на емайла по повърхността на зъбите се отварят микроскопични каналчета и стават уязвими. Повечето хора с такъв проблем имат оплаквания от болка и дискомфорт. Пациентите с Прадер-Вили имат нарушен усет за болка, поради което подобни оплаквания могат и да не са налице.

6. Мийте зъбите си с пасти за зъби, обогатени с флуор. Не поглъщайте от пастата за зъби (прекаленото количество флуор може да причинява зъбна флуороза. Това състояние се среща при деца и може да доведе до дефекти в емайла на зъбите. Поглъщането на големи количества флуориди може да бъде токсично и да причини гадене, коремна болка и повръщане. Това може да остане незабелязано при пациенти с Прадер-Вили).
7. Посещавайте редовно своя зъболекар и почиствайте зъбната плака - на всеки 6 месеца.
8. Разговаряйте със своя зъболекар за ежедневни промивки на устата с вода за уста, обогатена с флуор като профилактика на кариеси. (Не поглъщайте!).
9. Консултирайте се с вашия стоматолог за поставяне на силанти (уплътнители) за допълнителна защита.

Лечение:

1. Веднъж нарушен, емайлът не може да бъде възстановен. Лечението на загубата на зъбен емайл зависи от подлежащата причина.
2. Ако при пациент със синдром на Прадер-Вили се установи загуба на зъбен емайл, е необходимо да се направят изследвания с цел изясняване на състоянието (може да се наложи спазване на специална диета и прием на медикаменти)

"Скърцане със зъби" или бруксизъм е състояние, което се среща най-често през нощта. Когато това се случва постоянно или прекалено често, зъбите могат да се увредят и да се появят допълнителни усложнения, свързани с цялата устна кухина. Състоянието се среща както при деца, така и при възрастни със синдром на Прадер-Вили.

Причини:

1. Неизвестни.
2. Стресът или неправилната захапка често допринасят за това.